

F

ericaras

Glen Cook
VISŲ NAKTŲ
TAMSA

484 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Glen Cook
VISŲ NAKTŲ TAMSA
Fantastinis romanas

Jau daugelį amžių sklindančios pranašystės skelbė: nenugalimą Ilkazarų imperiją sužlugdys ne užkariautojų armijos, o vieniui vienas žmogus burtininkės sūnus. Norėdami apgauti Lemtį bei Likimą, ilkazariečiai išžudė šimtus moterų, įtartų raganyste. Tačiau berniukas išsigelbėjo nors ir matė, kaip sudegino jo motiną. Tuomet ir prisiekė atkeršyti. Net ir pats nežinojo, kad jam pagelbėti gali Siaubo imperija, stūksanti rytuose...

GLEN COOK neprilygstamasis "Juodosios Gvardijos" autorius!

Iš anglų kalbos vertė JUSTINA LAURINAVIČIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
484 tomas. Serija įkurta 1990m.

Glen Cook

A SHADOW OF ALL NIGHT FALLING

New York, Berkley, 1981

Copyright © by Glen Cook, 1981

Cover art copyright © by Jason Ehle, 2004

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2011

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

PROLOGAS

**Vasara, 994 metai
nuo Ilkazaro imperijos sukūrimo**

MEDŽIOKLĖS PABAIGA

Mėlynas kambarys uolos įsčiose. Laukia keturiose. Įeina penktas - drabužiai aplipę ilgos kelionės dulkėmis.

- Neklydau. Žvaigždžių Raitelis iki ausų įklimpęs į šį reikalą. - Sunkiai klesteli į krėslą.

Kiti tylėdami laukia tęsinio.

- Mes netekome tuzino tvirtų vyrų, tačiau buvo verta. Apklausiau į Malik Tausą jo mokinį lydėjusius žmones. Regis, jie nemeluoja. Tai Žvaigždžių Raitelio mokinys.

- Puiku, - ištarė priimantis sprendimus. - Bet kur Žvaigždžių Raitelis dabar? Ir kur Džeradas?

- Du klausimai. Vienas atsakymas. Audros kalnas. Netekau geriausių savo agentų, tačiau viską sužinojau: seneliuką ir sparnuotą arklį matė netoli Vyriausiųjų Olų. Džeradas pasiėmė

pašto balandžius. Paukštininkas vieną atgabeno man - kaip tik tada, kai parvykau namo. Aptikęs senį, Džeradas įsirengė stovyklą to paties kalno papėdėje. Ragą turi senis.

- Iškeliausime auštant.

Tas Ragas - Žvaigždžių Raitelio Ragas, Vindmirnerhornas, pasak gandų, yra tas pats gausybės ragas. Žmogus, kurio rankose jis atsidurs, niekada nejaus nepritekliaus ir gaus visa, apie ką tik svajoja.

Šis penketas kūrė fantastiškus, iš protėvių atimtos imperijos atkūrimo planus.

Imperija žlugo. Prabėgo daugybė metų... Svajonės likdavo svajonėmis. Tiesą sakant, jie suprato, kad tai tik svajonės... Ir vis dėlto buvo atkaklūs - ypač tie du: tas, kuris priimdavo sprendimus, ir tas, kuris atėjo.

- Tenai, apačioje, - tarė Džeradas, rodydamas gilų rausvai žalsvą dulkėse skendintį kanjoną. - Šalia krioklio.

Kiti sunkiai įžiūrėjo tolumoje vos pastebimą dūmelį.

- Kodėl jis užkopė į kalną?

Džeradas gūžtelėjo pečiais.

- Tiesiog kiurkso tenai. Visą mėnesį. Išskyrus

vieną naktį praėjusią savaitę, kai buvo išskri-
dęs ant savo arklio kažkur į rytus. Grįžo kitą
dieną dar nesutemus.

- Ar žinai kelią žemyn?

- Nebuvau arčiau priėjęs. Bijoju išgąsdinti.

- Puiku. Geriau pradėkime dabar. Nusileisi-
me, kol visiškai nesutemo.

- Supam jį iš visų pusių. Džeradai, kas benu-
tiktų, neleisk jam pasiimti Rago. Jei reikės, nu-
žudyk jį.

Jie puolė senį po vidurnakčio. Jei ne mėne-
siena, būtų galėję dar lukterėti.

Žvaigždžių Raitelį pažadino kojų trepsėjimas,
pasiutusiu greičiu artėjantis link tos vietos, kur
jis paliko Ragą.

Priekyje Džeradas, spaudžiantis rankoje me-
džioklinį peilį. Akimirksniu įvertinęs padėtį,
senis stebėtinai mikliai užšoko ant sparnuoto
žirgo. Tas šovė aukštyn į dangų, aplinkui pa-
skleisdamas keistą garsą - tarsi plasnotų dra-
konas.

- Nuskrido! Kad jį kur... - Vadas atrodė nusi-
vylęs taip pasisukusiais reikalais.

- Hm-taip... judrus seniokas, - pastebėjo ki-
tas.

Tačiau Džeradas tarė:

- Na ir kas? Gavome tai, dėl ko atėjome.

Vadas pakėlė didžiulį Ragą.

- Taip. Dabar jį turime. Naujos imperijos pamatai. O Vėjapūtys taps jos kertiniu akmeniu.

- Tegyvuoja imperija! - suklego kiti.

Iš aukštai atsklido vos girdimas garsas, labai primenantis kvatojimą.

-1-

**583-590 metai nuo
Ilkazaro Imperijos sukūrimo**

JIS ATsirADO GYVŪJŲ KNYGOJE

Gobtuvais prisidengę budeliai statė medinį stulpą. Šalia jų gailiai verkšleno vaikas. Paskui jie atvedė moterį užverktomis akimis, o mažius puolė prie jos. Vienas baudėjų sučiupo vaikį ir perdavė netoliese stovėjusiam senam valstiečiui. Budeliai krovė žagarų ryšulius moteriai po kojomis, bet ji žiūrėjo tik į vaiką ir nieko aplinkui nematė. Jos akyse sustingo malda. Šventikas palaimino moterį: jo bažnyčiai ši nenusikalto. Prieš pradėdamas apeigas, virš jos galvos jis krestelėjo ryškiai marginta arklio šerių šlakstykle, apiberdamas moterį skausmą malšinančiomis lotoso dulkėmis. Paskui užtraukė paminų giesmę, o budelis davė ženklą savo padėjėjui. Tas ištiesė deglą.

Moteris žiūrėjo į prie kojų liepsnojančią ugnį, tarsi nesuvoktų, kas vyksta. Vaikas nesiliovė

verkęs.

Valstietis patogia apglėbė maųių ir nuneųė tolyn nuo baismės vietos. Netrukus vaikas nutilo, tarsi susitaikęs su ųiauria lemtimi. Senasis valstietis pastatė jį ant grindinio, nepaleisdamas berniuko rankos. Jis pats pakankamai prisikentėjo ir iš patirties ųinojo, kad neakties skausmą reikia pasistengti kaip nors suųvelninti, kitaip ji pavirs grauųiančia neapykanta. Kada nors ųis vaikas uųaus, taps vyru - reikia galvoti apie ateitį.

Jie prasibrovė pro besilinksminančią minią - baismės diena Ilkazare laikoma ųvente, - berniukas stengėsi neatsilikti ir klupdamas bidzeno paskui valstietį, murzinu delniuku braukdamas aųaras. Ištrūkę iš Rūmų rajono, abu pasiekė lūšnynus ir iki pat Valstiečių turgaus brovėsi pro ant virvių plevėsuojančių skalbinių dųjungles. Senis atvedė berniuką iki palapinės, kur priešais melionų, pomidorų, agurkų ir kukurūzų prikrautus krepųsius sėdėjo pagyvenusi moteris.

- Taip, - ištarė ji lūųinėjančiu balsu. - Ką čia atsivedei, Rojalai?

- Tik sielvartą, motin, - atsakė tas. - Matai, kad apsiverkęs? Uųeik, uųeik, pasiimk kokį saldumyną. - Jis stumtelėjo berniuką artyn.

Pasiraususi maišelyje, moteris ištraukė cukrinio ledinuko gabalėlį.

- Štai, vyruti. Čia tau. Sėskis, Rojalai, šandien per karšta šlaistytis po miestą. - Ji klausiamai pažvelgė į vyrą.

- Taip, karšta dienele, - pasakė Rojalas. - Karaliaus žmonės vėl degina raganas. Ji buvo jauna. Juodasis gobtuvas leido man nusivesti jos vaiką.

Mažylis žiūrėjo į moterišką didelėmis liūdnomis akimis. Kaire rankute spaudė ledinuką. Dešinės kumšteliu braukė ašaras. Tačiau tylėjo ir atrodė tarsi suakmenėjęs.

- Pamaniau, galėtume jį pasilikti ir auklėti, - netvirtai ištarė Rojalas: jiems tai skaudi tema.

- Tai didžiulė atsakomybė, Rojalai.

- Taip, motin. Bet savo juk neturime. Jei pasiimsime berniuką, turėsime kam palikti ūkį. - Jis nebaigė, bet moteris ir taip suprato, kad vyras savo nuosavybę ryšis palikti bet kam, tik ne karaliui, kuriam, nesant oficialių paveldėtojų, atitenka viskas.

- Ar mėginsi priglausti visus sutiktus našlaičius?

- Ne. Bet šitą mums paliko pati mirtis. Ar galime nevykdyti jos įsakymo? Be kita ko, ar mes

nejžengėme iš pavasario į beviltišką rudenį, kai medis jau nebeveda vaisių? Ar aš turiu lenkti nugarą ir dirbti žemę, o tu pardavinėti derlių tik tam, kad užkastume sidabrą po grindimis? Arba, kad nusipirktume už jį sau kapą?

- Gerai. Tačiau šis gerumas tau atsirūgs. Beje, juk vedei mane, žinodamas kad esu nevaisinga.

- Ir niekada to nesigailėjau.

- Ką gi, tada man tinka.

Mažylis klausėsi šio pokalbio tylėdamas. Kai senoji valstietė nutilo, jis, nusišluostęs ašaras, įspraudė savo rankutę jai į delną.

Rojalo ūkis, įsikūręs Eoso pakrantėje dviem lygom aukščiau Ilkazaro, kasdien vis labiau klestėjo. Ten, kur anksčiau dulkėse skendėjo griuvėsiai, viskas tarsi sužibo. Ištraukę užslėptus pinigėlius, sutuoktiniai nusipirko dažų, vinių ir medžiagos užuolaidoms. Praėjus vos mėnesiui po mažylio atvykimo, namas atrodė lyg naujas. Išblizginti katiliukai bei keptuvės žvilgėjo virš ugniakuro. Iškuopus purvą, pasimatė medinės grindys. Stogas sušvito šviežių šiaudų auksu. Nedidukas priestatas už namo virto puikiu kampeliu su mažyte lova, rankų

darbo baldais ir vieninteliu vaikišku stalu.

Pasikeitimai neliko nepastebėti. Atvyko karaliaus atstovas ir perskaičiavo mokesčius. Rojalias su žmona net neatkreipė į tai dėmesio.

Nors sutuoktiniai dovanojo mažiui savo meilę bei švelnumą, vaikas jiems nė "ačiū" nepasakė. Jis buvo mandagus, niekada jų neerzino ir savotiškai juos mylėjo - bet nekalbėjo. Tik reisykiais naktimis Rojalias girdėdavo jį verkiant savo kambarėlyje. Įtėviai pamažu apsiprato su berniuko tylėjimu ir laikui bėgant liovėsi jį kalbinti. Galbūt, svarstė jie, mažylis ir anksčiau nekalbėjo. Atžariame ir žiauriame Ilkazaro mieste tai nutikdavo ne taip jau retai.

Žiemą, sniegui užklojus žemę, šeima likdavo namuose. Rojalias mokė berniuką nupjauti, lukštenti ir gliaudyti kukurūzus, apdoroti ir pakabinti kumpį, naudotis plaktuku bei pjūkle. Mokė žaisti šachmatais, ir berniukui puikiai sekėsi. Rojalias dažnai stebėjosi jo gabumais pamiršdamas, kad vaikai nekvailesni už suaugusius; tik jie turi mažiau žinių.

Praslinko žiema. Berniukas paaugo, sustiprėjo, daug ko išmoko, bet taip ir nepradėjo kalbėti. Įtėviai pavadino jį Vartu: tai reiškė "Tylin-tis". Atėjo pavasaris, ir Rojalias pradėjo dirbti laukuose. Vartas eidavo paskui plūgą, basomis

kojomis trupindamas žemės grumstus. Vėliau triūsė ravėdamas, rišo pomidorų ūglius ir baidė melionus puolančius paukščius. "Kada nors jis taps puikiu šeimininku", - manė senoji moteriškė. Atrodė, kad jam patinka rūpintis visu, kas gyva.

Atėjo vasara, melionai prinoko, pomidorai nuraudo, aguročiai išstorėjo ir nusidažė žalia spalva. Vartas padėjo imti derlių, pakavo jį ir krovė į vežimą. Senutė nenorėjo vežtis berniuko į Ilkazarą, tačiau Rojasas manė, jog viskas jau pamiršta. Tad į turgų jie patraukė trise, ir diena buvo sėkminga. Jų derlius vienas ankstyviausių, produktai - puikūs, o mieste šviežios daržovės labai paklausios. Vėliau, kai turgaus prekystaliai lūš nuo pomidorų bei aguročių, žmonės pirks mėsą.

Užsiėmusi vietą pavėsyje, senutė pasakė:

- Teisingai pasielgėme, įsūnydami berniuką. Be kita ko, jis atnešė mums sėkmę. Tik pažvelk! Jei žmonės neįperka melionų, renkasi pomidorus ir aguročius.

- Ankstyvos daržovės šiuo metų laiku. Kai turguose atsiras perteklius, o daržovėmis šers kiaules, viskas bus ne taip puiku. Kaip manai, ar pavyks rasti mokytoją Vartui?

- Mokytoją? Rojalai! Mes juk valstiečiai.

- Luomai lieka luomais, bet tai įveikiama. Geriausiai padeda pinigai. Mes turime truputį sidabro, kurio vis tiek niekada niekur neišleisime. Aš tiesiog pagalvojau, gal jis norėtų mokyti rašto. Gaila vėjais paleisti tokį imlų protą. Bet nenorėčiau susisaistyti su kokiais nors svarbiais žmonėmis. Mąščiau apie kaimo šventiką. Jis už šitą darbą paprašytų šviežių daržovių ir trupučio pinigų, kad tarp rinkliavų galėtų pasipildyti vyno atsargas.

- Matau, viską jau nusprendei, tad kas man belieka? Pasikalbėkime su berniuku. Kur jis dabar?

- Kitoje aikštės pusėje; žiūri, kaip berniūkščiai žaidžia kamuoliu. Aš jį atvesiu.

- Ne-ne, aš pati. Užsisėdėjau čia. Prižiūrėk pomidorus. Kai kurios vietinės gražuolės tiesiog akina - nugvelbs ką nors, o tu nė nepastebėsi, spoksodamas į jų iškirptes. Šita dažytų papukų mada...

- Ką tu, motin, aš tam per senas.

- Spoksoti ne per senas. - Ji nužingsniavo pro tuščias pomidorų dėžes, apėjo aguročių likučius, žiūrėdama į kitą aikštės pusę.

Netrukus moteriškė grįžo labai sunerimusi.

- Jo tenai nėra, Rojalai. Berniūkščiai pasakė, kad Vartas išėjo dar prieš valandą. Nėra ir asiliuko.

Rojalas apžvelgė palapines.

- Ta-a-aip. Gerai, regis, žinau, kur jis dingo. Tu tikriausiai galvoji apie klastingus mokinius iš burtininkų virtuvės.

Nežymiai šyptelėjusi senutė paniuro.

- Manai, kad jis nuėjo atgal, tenai, kur...

- Aha. Vyliausi, kad vaikas neprisimins, juk buvo visai mažas. Bet tokius dalykus pamiršti nelengva. Pasirūpink ledinukais mums grįžus.

Rojalas surado Vartą tenai, kur ir tikėjosi, - sėdintį ant asiliuko priešais karaliaus rūmų vartus. Aikštė neatrodė tokia niūri, nei įprastai. Akivaizdu, jog berniukas atėjo ne pasižiūrėti bausmės vykdymo. Dabar jis atrodė labai mažas ir trapus. Kai Rojalas atėjo į aikštę, berniukas apžiūrinėjo galinius vartus. Juos saugojo pagyvenęs veteranas - sustabdęs berniuką, jis pradėjo klausinėti, ką tas čia veikia. Kai Rojalas priėjo, sargybinis dar bandė išpešti iš vaikio atsakymą.

- Atleiskite, seržante. Per daug arti pasistačiau palapinę. Štai jis ir pabėgo.

- Niekis, tai ne bėda. Visi jie išsilaksto....